

SZAKÉRTŐI VÉLEMÉNY

„Élménygazdag, Néphagyományőrző” Alapítványi Óvoda Pedagógiai programjáról

Megbízó:

Élménygazdag Óvoda Alapítvány
2800 Tatabánya
Balaton út 5.

Szakértő:

Paróczy Tiborné
2687 Bercel Árpád út 16/1.
Sz.ig.sz.: SZ021297

2016-08-29

TARTALOMJEGYZÉK

1. ADATLAP

A szakértő adatai

2. BEVEZETŐ

2.1. Előzmények

2.2. Jogszabályi háttér

3. SZAKÉRTŐI VÉLEMÉNY KIFEJTÉSE

3.1. A Pedagógiai Program jogszabályi megfeleléséről

3.2. A Pedagógiai Program tartalmi értékeléséről

3.3. A Pedagógiai Program formai értékeléséről

4. ÖSSZEGZÉS

5. SZAKÉRTŐI JAVASLAT A FENNTARTÓNAK

1. ADATLAP

A SZAKÉRTŐ ADATAI:

- **Név: Paróczy Tiborné**
közoktatási szakértő, szaktanácsadó
- **Szakterület: óvodai nevelés; óvodai tanügyigazgatás; térségi tervezés
fejlesztés**
- **Cím: 2687 Bercel Árpád út 16/1.**
- **Tel: 06-30-626-4075**
- **E-mail: paroczi.erzsi@gmail.com**

Az **Élménygazdag Óvoda Alapítvány** felkérésére elkészítettem az „**Élménygazdag, Néphagyományőrző**” Alapítványi Óvoda pedagógiai programjának szakértői véleményezését.

A véleményt az Óvodai nevelés országos alapprogram szabályozásainak tükrében, a pedagógiai program tanulmányozását követően összegzem.

2. BEVEZETŐ

2.1. Előzmények

Az Óvodai nevelés országos alapprogramja meghatározza a magyarországi óvodákban folyó pedagógiai munka alapelveit.

Az helyi óvodai pedagógiai program módosításakor figyelembe kell venni a nemzeti, etnikai kisebbség, valamint a sajátos nevelési igényű (SNI) gyermekek óvodai nevelésének irányelvét.

A program készítője, az „Élménygazdag, Néphagyományőrző” Alapítványi Óvoda vezetője, nevelőtestületével együttműködve, felülvizsgálta és módosította helyi pedagógiai programját. A módosított program alapvetően eleget tesz azoknak a követelményeknek, melyek a módosítást befolyásolják:

- a változó társadalmi elvárások
- megváltozott jogszabályi környezet
- megváltozott pedagógiai környezet

Az átdolgozott pedagógiai program, a nevelőtestület által jóváhagyásra került. A Szülői Szervezet megismerte a módosított nevelési programot, és annak bevezetéséhez egyetértésüket adták.

Az óvoda pedagógiai programja koherens az intézmény hatályos Alapító Okiratával.

2.2. Jogszabályi háttér

- A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény vonatkozó paragrafusai
- 363/2012. (XII.17.) Kormányrendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjának kiadásáról
- 20/2012. (VIII.31. EMMI rendelet a nevelési oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- 32/2012. (X.8.) EMMI rendelet a sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról
- 17/2013. (III.7.) EMMI rendelet a nemzetiségi óvodai nevelés irányelve és a nemzetiségi iskolai oktatásának irányelve kiadásáról

3. SZAKÉRTŐI VÉLEMÉNY KIFEJTÉSE

3.1. A nevelési program jogszabályi megfeleléséről

Az óvoda pedagógiai programja a fent közölt valamennyi jogszabályi feltételnek megfelel.

3.2. A nevelési program tartalmi értékelése

- ☞ A pedagógiai program módosítását az Alapprogramban hangsúlyosabbá vált elvek figyelembe vételével készítették el, figyelmet fordítva a helyi sajátosságokra, a pedagógiai törekvésekre, az intézmény nevelési eredményeire.
- ☞ A pedagógiai program tartalma alapján a hagyományápolást, a népi kultúra átörökítését követi, saját programként megírva.
Messzemenően figyelembe veszi a helyi igényeket, az elért eredményeket, az óvodáskorú gyermekek szükségleteit.
- ☞ **Gyermekképük** igazodik az Alapprogramban megfogalmazottakhoz. A gyermeki személyiségből, mint indívídumból indulnak ki, az egyéni jellemzőket és az eltérő fejlődési ütemet figyelembe véve, és elfogadva azt. Deklarálják az óvoda gyermekközpontú, befogadó szemléletét, ezzel biztosítva minden gyermek számára az egyenlő hozzáférést. Nagy hangsúlyt helyeznek a gyermeki nyitott személyiség erősítésére, a hazaszeretetre.
Óvodaképükben erősítik a gyermekközpontúságot, valamint a nevelési folyamatban az együttműködést. Fontos elemként rögzítik a családokkal történő állandó szoros kapcsolatot, valamint hogy a népművészet és a néphagyományokkal való ismerkedés helye legyen az óvoda.
Nem adnak helyet az előítéletek kibontakozásának, az elfogadást erősítik.
Helyi sajátos értékeinken túl kiemelik az óvodai nevelés alapját képező hármas funkciót.
- ☞ **Pedagógusképük** megjelenítésében fontos elvként fogalmazódik meg a gyermekszeretet, az elfogadás és érzelmi gazdagság, a néphagyományok tisztelete, valamint a hazaszeretet. Az elvárásokat kiterjesztik a nevelőmunkában segítőkre, mely a munkájuk sikerességét biztosítja, az együttműködésen túl.
- ☞ A **nevelés céljának** megfogalmazásakor az Alapprogram elveire támaszkodva megfogalmazódik a sokoldalú és harmonikus fejlesztés. A fejlesztő munka a néphagyományok és népművészet eszközeivel történik, tevékeny megismerési folyamattal, ügyelve a gyermekek eltérő fejlődési ütemére.

Az óvodai nevelés általános feladatainak meghatározásakor, jól elkülönülten jelenik meg a hármass feladatrendszer.

- ☞ Megfelelő hangsúly kerül az **egészséges életmód** kialakítását célzó feladatokra, az optimális háttér és segítő környezet kialakításával. Megjelenik az egészséges és biztonságos környezet megteremtésének fontossága, valamint a környezet védelmét és megóvását célzó környezettudatos magatartás kialakításának megalapozása.
- ☞ Az **érzelmi nevelés és szocializáció** biztosítására, teret ad a gyermeki önértékelés és önkifejezés sokszínű megvalósítása. Kiemelt jelentőségű a programban az alkalmazottak és a gyermek közötti pozitív kapcsolat. Fontos az ünnepek és a jeles napok szerepe a program által vezérelt nevelési folyamatban, melyet a családokkal együttműködve szerveznek.
- ☞ Szükségét érzi a program létrehozója, hogy az elsődleges nevelési színteret a családban határozza meg. Majd a későbbiekben a **családdal** való nélkülözhetetlen **együttműködést** erősíti, melyet az **óvoda nyitottsága** biztosít. Nagy fontosságot tulajdonítanak az egymás megismerésnek, a kölcsönös bizalmon alapuló kapcsolatnak, mindent megtesznek azért, hogy az óvodába érkező gyermekek (és szülőket) kedvező hatások érhessék. Ez az attitűd végig kíséri a tervezett nevelési folyamatokat, átszövi a teljes nevelőfejlesztő munkát.
- ☞ Fontos elem a lakóhelyhez, **szülőföldhöz való kötődés** kialakítása, erősítése a gyermekek érzelmi életében. Szükségesnek tartják a lakóhely szokásainak megismertetését, az értékek megőrzését, és tovább adását. Ezt a kötődést erősen ápolják, a hazaszeretetet, a hagyományápolás, mint vezérfonál vonul végig a programon.
- ☞ Kiemelt feladatként szerepel a **közösséghez tartozás erősítése**, mely biztos talaja a gyermeki éntudat kialakulásának és az önkifejező törekvések segítésének.
- ☞ Megfogalmazza értékékként a program, az egymás megbecsülését, az elfogadást, valamint a társadalmi élethez megfelelő kereteket adó, **szokás és normarendszer megalapozását**
- ☞ Az **anyanyelvi-, értelmi fejlesztés és nevelés** megvalósítása az Alapprogramnak megfelelően valamennyi óvodai tevékenységforma keretében megvalósítandó feladatként került bele a programba. Kiemelt jelentőségűként kezeli az anyanyelv megszerettetését, fejlesztését, a beszélő

környezet mintaadását. A spontán és tervezett tapasztalatszerzési formák az ismeretek bővítését és rendszerezését szolgálják.

- ☞ Megjeleníti a program, erősen hangsúlyozza, az **egymástól eltérő fejlettséggel** bíró gyermekek számára a feladatok elfogadhatóvá, vonzóvá tételét a sikeresség érdekében.

Az óvodai élet megvalósulása fejezetben a pedagógiai program egyediségét tükröző **néphagyományörzés tartalmi feladatait** bontja, és integrálja a napi tevékenységek folyamatába. Mindezt az alapfeladatokkal egységben kezelve. Elsődleges megvalósulási formája az **élményeken alapuló tevékenységekben** megvalósuló ismeretszerzés.

A **tevékenységek** sorában kiemelt jelentőséget adnak a **játéknak**, és azon belül is a mindennapi **szabad játéknak**. Megfogalmazza a program, hogy a legteljesebb személyiségfejlesztő eszköznek tekintik. Hangsúlyos a programban a óvodapedagógus tudatossága, felkészültsége, állandó jelenlétének felelősége, módszertani kultúrája és az innovatív pedagógus attitűd szerepe.

A **tevékenységek tervezésénél** megtalálták a helyes és harmonikus arányt. A tevékenységek mindegyikét a törvényes előírásoknak megfelelően az óvoda teljes nyitva tartása alatt óvodapedagógus irányítja.

A program rögzíti, hogy nyugodt csoportléggkört biztosítanak, **elfogadó, segítő, támogató attitűddel** differenciált módszerekkel, eljárásokkal, **multikulturális-interkulturális** szemlélettel elegendő időt és helyet biztosítanak a főbb tevékenységek számára.

- ☞ A **Vers, mese** tevékenységben fontosnak tartja az emberi kapcsolatok erősítését, az érzelmi kötődés fontosságát és felelősségét. Hangsúlyt helyez az igényesen válogatott népi, klasszikus és kortárs irodalomra, az ízlésformálásra, és a személyiségfejlesztésre. Erősíti a mese élőszóval történő közvetítését. A népköltészetet előnyben részesíti.
- ☞ Az **Ének, zene, énekes játék** tevékenység során a pozitív érzelmek megélésének örömét emeli ki. Feladatul tűzi ki, hogy felkeltse zenei érdeklődésüket, a népszokások ápolásának ezen eszközét széleskörűen használja ki.
- ☞ A **Vizuális** tevékenységek biztosítják a gyermekek számára az önkifejezés lehetőségét. Ehhez megfelelő helyet, időt és eszközt biztosítanak. Megfogalmazzák azt az elvárást, hogy az óvodapedagógus feladata a gyermekkel megismertetni a különböző technikai eljárásokat, ehhez

megfelelő időt, eszközt biztosítani. A népi kismesterségek gyakorlásával a múlt és jelen értékeit őrzik.

- ☞ A **Mozgás** tevékenység átgondoltan tervezett és meghatározott, napi feladatokat tartalmaz. Kihangsúlyozza az Alapprogramban is hangsúlyos mindennapi testnevelés fontosságát, a szervezett, tervezett és a szabad spontán mozgás jelentőségét.
- ☞ A **Környezet tevékeny megismerésének** feladatát a program a tapasztalatszerzésen keresztül kezeli. A tapasztalatok és ismeretek szerzését és alkalmazását tevékenységekben tervezik. Hangsúlyosan kezelik a szűkebb lakóhely, valamint az itt élő emberek és hagyományok megismerését. A természetes kíváncsiságra és gyermeki érdeklődésre alapozva építik fel a tapasztalatszerzési folyamatot; az élő környezetet tekintik a megismerési folyamat elsődleges színterének. A céljaik eléréséhez nélkülözhetetlenek tartják a felnőtt példaadását.
- ☞ A **Tevékenységekben megvalósuló tanulás** tartalmát tekintve ésszerűen és ötletesen tervezik a pedagógiai feladatot, amely segítségével a gyermekek tevékenységeik során, s azok által örömteli felfedezéseket tehetnek, sokrétű tapasztalatot szerezhhetnek. Arra törekednek az óvoda pedagógusai, hogy minden gyermek egyénre szabottan, s lehetőleg minden nap kapjon pozitív megerősítést. A játékba ágyazott változatos tevékenységek a gyermek egész napjára jellemzőek, életkori és egyéni sajátosságaiknak megfelelően tervezik, illetve használják a spontán adódó helyzeteket.
- ☞ A **Munka** jellegű tevékenységek tartalmában megerősítik azok nevelőértékét, mint a saját és mások elismerésére nevelés egyik formáját. Tudatos tervezése és szervezése fontos a program szerint, mert nevelő hatását a személyiség sokoldalú fejlesztésében, a közösségi kapcsolatok fejlődésében látja. A pedagógus tervezőmunkáját, és közreműködő szerepét hangsúlyozza.

Az **óvodai élet megszervezésének** elveit átgondolták, melyben – a törvényi előírásoknak megfelelően – kiemelésre került az óvodapedagógus meghatározó szerepe.

- ☞ Az óvoda **személyi feltételei** jelenleg biztosítottak.
- ☞ Hangsúly kerül a **nevelésben résztvevők összehangolt munkájára**
- ☞ A program megvalósításához szükséges **tárgyi feltételek** biztosítottak költségvetési, pályázati, alapítványi eszközökből.
- ☞ A **napirendet** a gyermekek egyéni szükségleteihez igazítják, amely a különböző tevékenységek kapcsán érzelmi biztonságot és rendszerességet eredményez az óvodás gyermek számára. Az óvoda nyitva tartását a szülői

igények szerint alakítják. A napirendet a stabilitás, a folyamatosság, a következetes átgondoltság és rugalmasság jellemzi.

Az óvoda kapcsolati hálója megjelenik a programban, kiemelten - a már említett családokkal való együttműködést.

A gyermekvédelemmel összefüggő feladatok, megelőző jellegét hangsúlyozza a program.

A gyermek fejlődésének folyamatát nyomon követik.

A program módosítása egyértelművé teszi, hogy a nevelőtestület tudatosan készül a teljes körű, **a gyermek mindenekfelett álló érdekét** előnyben részesítő beövodázás folyamatos törvényben előírt fenntarthatóságának biztosítására.

3.3. A Helyi Óvodai Nevelési Program formai értékelése

A pedagógiai program az Óvodai nevelés országos alapprogramjának szellemében készült, minden részletre kiterjedő, átgondolt pedagógiai munka.

Szerkezetileg jól tagolt, áttekinthető, lényegi elemeket tartalmaz. Nyelvezete közérthető, helyesírása nem kifogásolható.

Az óvodapedagógiai munka mindennapi tudatos tervszerű megvalósításának hiteles segítője.

A program elfogadásának menetét a legitimációs záradék tartalmazza.

4. ÖSSZEGZÉS

Az **Élménygazdag, Néphagyományőrző Alapítványi Óvoda** pedagógiai programja, annak megalkotói és végrehajtói elkötelezettek a helyi óvodai nevelés és a hiteles pedagógiai kultúra iránt. Pedagógiai kultúrájuk a gyermek mindenekfelett álló érdekét, annak képviselését tükrözi.

A dokumentum elemzése alapján megállapítom, hogy az óvoda pedagógiai programja a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvényben foglaltaknak, valamint a 363/2012. (XII.17.) Kormányrendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjában meghatározottaknak megfelel.

- Koherens az Alapító Okiratban meghatározott feladat-ellátási szabályozással.
- A pedagógiai program tartalmazza az országos Alapprogram alapelveit. Óvodapedagógiai szempontokat figyelembe véve, megfelel a szakmai elvárásoknak
- A pedagógiai program átgondolt, szerkezetileg áttekinthető, lényegre törő.
- Nyelvezete jól tagolt, közérthető. Felépítése tudatos, rendszerszemléletű.
- Az elfogadás menetét a legitimációs záradékból nyomon lehet követni.
- A pedagógiai program alkalmas arra, hogy az intézmény nevelő oktató munkáját szabályozza, az óvodába járó gyermekek fejlődését maximálisan biztosítsa.

5. SZAKÉRTŐI JAVASLAT A FENNTARTÓNAK

Az „Élménygazdag, Néphagyományőrző” Alapítványi Óvoda pedagógiai programja minden tekintetben az óvoda eddigi nevelőmunkájának átgondolt folytatása. Ez a fenntartótól a későbbiekben sem kíván tárgyi feltételek tekintetében, az általánosan elvárhatótól magasabb szintű többletfinanszírozást.

A módosított nevelési program gyakorlatban való megvalósíthatóságának nem látom akadályát. Javaslom, hogy a bevezetését követő nevelési év végén a nevelőtestület végezze el a program bevalásának vizsgálatát.

Az összegzett vélemény alapján az „Élménygazdag, Néphagyományőrző” Alapítványi Óvoda pedagógiai programját elfogadásra javaslom.

Bercel, 2016-08-29

Paróczy Tiborné
közoktatási szakértő